

Reactie MBO Raad op wetsvoorstel Wijziging Wet SUWI

15 april 2025

Versterk de arbeidsmarktinfrastructuur: benut de kracht van het mbo

De MBO Raad onderschrijft volledig de noodzaak van een sterke, toekomstbestendige arbeidsmarktinfrastructuur. Dit wetsvoorstel beoogt een krachtige verbinding tussen het sociale, economische en onderwijsdomein. Het publiek bekostigde mbo moet een structurele en prominente rol hebben binnen de arbeidsmarktinfrastructuur. Regionale samenwerking is daarbij essentieel voor een sterke economie en een veerkrachtige samenleving.

Scholing en ontwikkeling zijn onlosmakelijk verbonden met arbeidsbemiddeling. Uit onderzoeken blijkt dat een aanzienlijk deel van de succesvolle matching tussen werkzoekenden en werk gepaard gaat met scholing of ontwikkeling. Daarom moet scholing integraal onderdeel zijn van de arbeidsmarktaanpak.

Landelijke en regionale samenwerking: geef het mbo een centrale positie

De oprichting van een Landelijk Beraad en een gezamenlijke landelijke meerjarenagenda zijn belangrijke stappen. De MBO Raad participeert hierin actief om de cruciale verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt te borgen.

Het mbo vervult regionaal een spilfunctie in scholing en arbeidsmarkttoeleiding. Met een breed en toegankelijk opleidingsaanbod van zowel basisvaardigheden als specialistische beroepsgerichte scholing, is het mbo onmisbaar voor jongeren en volwassenen die een sterke start of herstart op de arbeidsmarkt nodig hebben.

Scholing gaat over meer dan skills. Denk aan persoonlijke ontwikkeling, werknemersvaardigheden en basisvaardigheden. Vanuit de werknemer of werkzoekende

bekeken, is dat geen optelsom van losse elementen, maar één integraal ontwikkeltraject. Een ontwikkeltraject dat ín het bedrijf kan plaatsvinden.

Het mbo, en in het bijzonder de ROC's, willen in het Regionaal Beraad een leidende rol spelen in het scholen en begeleiden van werkzoekenden, met specifieke aandacht voor mensen in een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Scholing is voor hen vaak de sleutel tot duurzame werkhervatting. Het mbo moet als contactschool een structurele rol krijgen in het ontwikkelen en uitvoeren van passende programma's die niet alleen inspelen op beleidsdoelen, maar ook op de vaak impliciete leer- en begeleidingsbehoeften van deze doelgroep.

Het mbo is een strategische scholingspartner

Uit de Evaluatie Tijdelijke Regeling Aanvullende dienstverlening (2024, p 58) blijkt dat bijna de helft (42%) van de klanten van het RMT een scholingsvraag heeft. De onderzoekers melden dat, om die reden, de verbinding met het onderwijs versterkt moet worden. Zij adviseren om specifiek het mbo een sterkere rol te geven in de realisatie van scholingstrajecten. "Daarbij is het belangrijk wettelijke- en beleidsmatige regels die het mbo nu beperken in hun betrokkenheid te onderzoeken en waar mogelijk bij te stellen".

Het noemen van het mbo in slechts een voetnoot zoals nu in het huidige wetsvoorstel, is dan ook volstrekt ontoereikend. Alleen een structurele positionering van het mbo leidt tot de noodzakelijke verbinding tussen arbeidsmarkt en onderwijs en is daarmee een randvoorwaarde voor het slagen van dit wetgevingstraject.

Oproep: maak de koppeling met het onderwijsdomein sterker

In het wetsvoorstel ontbreekt een expliciete verbinding met het onderwijs. Wij pleiten daarom voor een structurele verankering van het publiek bekostigde mbo in deze wet. De arbeidsmarkt kent grote arbeidstekorten in vele sectoren. Het mbo anticipeert hierop door sectordoorsnijdende ontwikkelingen zoals digitale vaardigheden, taalvaardigheden, AI en preventief scholingsbeleid te faciliteren naast beroepsvaardigheden.

Concrete voorstellen

1. Wettelijke opdracht Leven Lang Ontwikkelen (LLO)

Het mbo moet een wettelijke opdracht krijgen voor LLO. Daarmee wordt het mogelijk om flexibel en vraaggericht scholingsaanbod aan te bieden, met name binnen het sociaal domein.

2. Publieke financiering voor kwetsbare doelgroepen.

Naast een wettelijke opdracht moet er structurele financiering beschikbaar zijn om mensen in een kwetsbare positie met (grote) afstand tot de arbeidsmarkt effectief via scholing en ontwikkeling te ondersteunen en te begeleiden naar duurzame werkgelegenheid. Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid.

3. Definieer de contactschool

Er is behoefte aan duidelijkheid over de rol en taken van de contactschool. Een expliciete uitleg biedt helderheid naar alle partijen binnen de arbeidsmarktregio.

4. Verbind met 'Van school naar duurzaam werk'

Het Regionaal Beraad moet ook de verbinding leggen met de wet 'Van school naar duurzaam werk' en dus de begeleiding van jongeren tot 27 jaar. Een koppeling tussen arbeidsmarktregio's en doorstroompuntregio's is hierbij noodzakelijk, met de centrumgemeente als verbindende partij.

5. Regel gegevensuitwisseling zonder bureaucratische barrières

Het mbo werkt nauw samen met UWV en gemeenten. Efficiënte en juridisch sluitende gegevensdeling, zonder AVG-obstakels, is daarvoor essentieel.

6. Faciliteer scholingsarrangementen

Complexe scholingsvraagstukken vragen om structurele samenwerking en maatwerk. Alleen door het mbo vanaf de start te betrekken bij scholings- en begeleidingsplannen kunnen we zorgen voor duurzame arbeidsmarktkansen.

Slotopmerking

Zonder stevige inbedding van het mbo schiet het wetsvoorstel blijvend tekort. Wij roepen op tot aanpassingen zodat op basis van de wet voor eenieder helder is dat het mbo dé strategische partner is in onderwijs en arbeidsmarktontwikkeling.